

Міністерство освіти і науки України
24-та секція за фаховим напрямом
«Наукові проблеми харчових технологій та промислової біотехнології»
Наукової ради Міністерства освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**"Наукові проблеми харчових технологій та
промислової біотехнології в контексті
євроінтеграції"**

ПРОГРАМА ТА ТЕЗИ МАТЕРІАЛІВ

5-6 листопада 2019 р.

**Присвячена 135-річчю
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

КИЇВ НУХТ 2019

Наукові проблеми харчових технологій та промислової біотехнології в контексті євроінтеграції: Програма та тези матеріалів VIII Міжнародної науково-технічної конференції, 5-6 листопада 2019 р., м. Київ. – К.: НУХТ, 2019. – 451 с.

ISBN 978-966-612-230-1

Подано програму і тези матеріалів доповідей VIII Міжнародної науково-технічної конференції «Наукові проблеми харчових технологій та промислової біотехнології в контексті євроінтеграції» відповідно до тематичних напрямів 24-ї секції «Наукові проблеми харчових технологій та промислової біотехнології» Наукової ради Міністерства освіти і науки України.

Метою конференції є розширене висвітлення наукових здобутків, ознайомлення експертів харчової промисловості та промислової біотехнології, підвищення рівня проведення експертиз проектів, що подаються на конкурси з отримання грантів для фінансування за кошти державного бюджету та їх спрямування на розширення тематики наукових проектів для можливості співпраці науковців у світовому науковому просторі.

Рекомендовано Вченою радою НУХТ
Протокол № 3 від «31» жовтня 2019 р.

ISBN 978-966-612-230-1

© НУХТ, 2019

70	О.В. Кочубей-Литвиненко, О.В. Яценко, Н.М. Ющенко, У.Г. Кузьмик, І.М. Миколів	338
	Обґрунтування доцільності використання природних наповнювачів у технології масляних паст	
71	В.Л. Штельмах, І.М. Страшинський, Є.О. Ковтун	340
	Розширення асортименту м'ясопродуктів з використанням крові сільськогосподарських тварин	
72	А.В. Семенюк, О.І. Семенова	342
	Використання та корисні властивості маслянки	
73	І. Корольчук, О.В. Кочубей-Литвиненко, Н.М. Ющенко, Н.П. Фролова, У.Г. Кузьмик	344
	Удосконалення технології сирів м'яких козячих з куркумою та гуньою сінною	
74	В.В. Миронченко, І.М. Страшинський, Г.І. Гончаров	346
	Використання моркви у технології ліверних ковбас	
75	В.О. Жук, Т.Р. Михавко, І.І. Шевченко	348
	Безнітритні технології для м'ясних продуктів	
76	О.О. Галенко, С.М. Шулер	350
	Вплив промивних розчинів на функціональні властивості сурімі-подібного матеріалу	
77	І.Г. Бабанов, С.Д. Беседа, О.І. Бабанова	352
	Вдосконалення конструкції обладнання для термічного оброблення м'ясопродуктів	
78	Р.О. Ришканич, І.М. Страшинський, О.П. Фурсік	354
	Особливості виготовлення ковбасних виробів із овочевими добавками	
79	Т.В. Фурман, О.І. Семенова	356
	Сироватка молочна – цінний продукт	
80	К.А. Іценко, О.І. Гащук, О.Є. Москалюк	358
	Показники якості м'ясо-рослинного паштету з використанням сочевиці	
81	О.О.Галенко, Д.І. Баран	360
	М'ясопродукти підвищеної біологічної цінності	
82	Е.В. Позднякова, Л.Т. Ткачеват	362
	Анализ факторов риска мирового экспорта м'ясной продукции	
83	М.М. Полумбрик, В.М. Пасічний	365
	Технологія м'ясних хлібів в сучасності	

Секція 5.

Ресурсозберігаючі технології виробництва, зберігання, консервування та управління якістю і безпекою продуктів на основі перероблення сировини мікробіологічного та рослинного походження, в т.ч. фрукто-овочевої

1	Г.О. Сімахіна, С.В. Камінська, Р.Ю. Науменко	369
	Розроблення плану НАССР для технології заморожених плодово-ягідних напівфабрикатів	
2	Т.С. Листопад, Г.В. Дейниченко, Ю.А. Мацук	371
	Визначення патогенних мікроорганізмів у ягідних соусів з йодвміщуючими добавками	
3	О.П. Мельник, Н.М. Казимірчик	373
	Застосування концепції кайзен на підприємствах харчової промисловості	

75. БЕЗНІТРИТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ

В.О . Жук, Т.Р. Михавко, І.І. Шевченко

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Нітрит натрію, відомий як синтетичний барвник E250, використовують у м'ясній промисловості в якості забарвлюючої речовини. Проте, на даний час науковцями проводиться значна кількість досліджень, спрямованих на часткове використання або заміну штучних барвників органічними речовинами з метою зменшення залишкового вмісту нітриту натрію в м'ясних продуктах.

Нітритнатрію є отруйною токсичною речовиною. Багато чисельними дослідженнями виявлено утворення канцерогенів N-нітрозамінів при реакції нітритунатрію з амінокислотами при нагріванні, що несе потенційну небезпеку утворення ракових утворень при вживанні продуктів, що проходили теплову обробку в присутності нітритунатрію. Законодавством нормується гранично-допустима кількість нітриту натрію у м'ясних виробках, що становить для дорослих людей 0,005 мг/кг, а для продуктів дитячого та дієтичного харчування 0,003 мг/кг.

Метою роботи є розроблення безнітритних технологій для м'ясних продуктів, з повною або частковою заміною нітриту натрію у їх виробництві. В якості барвника було запропоновано рослинний концентрат отриманий на основі солодкої картоплі-батату в поєднанні з нітратредукуючими мікроорганізмами.

Порошок батату має темно – червоний колір, добре розчиняється у воді, рН 10% розчину становить 2,7 – 3,4. Його забарвлення є таким, що дозволяє додавати його безпосередньо до харчових продуктів або диспергувати у воді перед використанням. Забарвлення кінцевого продукту залежить від виду м'ясної сировини, способів та режимів її переробки та кількості внесеного концентрату разом з нітратредукуючими мікроорганізмами і може бути від червоного до рожево – червоного кольору. В якості ферментного препарату

було обрано нітратредуктазу, як каталізатор виділений денітрифікуючими бактеріями, що впливає на збільшення швидкості протікання реакції кольороутворення. Для цього використовуються стартові культури з сімейства мікрококів.

Матеріали і методи. З метою оцінки колірних характеристик м'ясної сировини та продуктів використовуються сучасні прилади, наприклад, скануючий спектрофотометр СФ-104, що працює в ультрафіолетовій і видимій областях спектра. Прилад має однопроменевий скануючий спектрофотометр, 190-1100 нм, вбудований графічний дисплей, ширина спектрального інтервалу, який виділяється 2 нм з автоматичним тримачем кювет на п'ять позицій з оптичним шляхом від 5 до 50 мм, програмним забезпеченням UVWin.

Колірні характеристики визначають в колориметричеській системі CIE L^* a^* b^* і XYZ за спектрами відображення на спектрофотометрі СФ-104 з приставкою. Колір м'яса або м'ясного продукту визначають в просторі за допомогою системи координат L^* a^* b^* . Параметр L^* відображає ступінь різниці між білим і чорним ($L^* = 0$ – чорний колір, $L^* = 100$ білий) та показує насиченість продукту. Позитивне значення a^* від 0 до 50 відповідає відтінкам червоного, чим воно вище тим колір більш насичений. За результатами досліджень встановлено лінійну залежність зміни забарвлення м'ясної системи у виробництві реструктурованих шинкових виробів від кількості концентрату, що вноситься при виготовленні фаршу. Зі збільшенням внесення клітковини батату збільшується інтенсивність кольору (L^*) продукту до 73 та значення величини a^* до 57, що характеризує червоність зразка, тобто продукт стає більш червоним.

Величина b^* , що характеризує жовтизну продукту зменшується, що свідчить про те, що клітковина батату в поєднанні з нітратредукуючими мікроорганізмами позитивно впливає на зміну забарвлення продукту в цілому.

Висновки. Отже згодом м'ясна промисловість матиме змогу відмовитися від використання штучних барвників, замінивши їх більш безпечними органічними речовинами.